

Poglejte na številke poleg naslova za dan, ko Vaša naročnina poteče. Skušajte imeti naročnino vedno vnaprej plačano.

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

ZA NEKAJ VEČ KOT
NA DAN DOBIVATE
2c "GLAS NARODA"
PO POŠTI NARAVNOST NA
SVOJ DOM (izveniš sobot,
nedelj in praznikov).
:: Citajte, kar Vas zanima ::

Telephone: CHelsea 3-1242

Reentered as Second Class Matter September 25th, 1940 at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3rd, 1879.

No. 254. — Štev. 254.

NEW YORK, THURSDAY, NOVEMBER 7, 1940 — CETRTEK, 7. NOVEMBRA, 1940

Volume XLVIII. — Letnik XLVIII.

GRKI OBLEGAJO KORICO

RAZUN UJETNIKOV, NI NA GRŠKEM NOBENEGA ITALJANA . . . GRKI BAJE PRODRLI 18 MILJ V ALBANIJO . . . ITALJANI STRELJALI NA LASTNE ČETE

Grško poročilo s fronte pravi, da grška artilerija obstreljuje Korico z nanovo zavzetih višin. Neko poročilo celo zatrjuje, da so Grki že zavzeli Korico, ki se nahaja 10 milj v notranjosti Albanije. Vojaški opazovalci so mnenja, da so mogoče kakšni grški oddelki že dospeli v predmestje, toda uradnega potrdila o tem še ni.

Poročilo United Press iz Soluna pravi, da so Grki že zavzeli Korico in da so na nekaterih krajih prodrli že 18 milj v Albanijo. Isti viri zatrjujejo, da se na Grškem, razun ujetnikov, ne nahaja noben Italijan.

Italjani streljajo na lastne vojake

"Italjanski vojaki streljajo na svoje lastne uhajajoče se oddelke," naznanja grško vrhovno poveljstvo v svojem poročilu o zavzetju višin južno od Korice. S teh višin streljajo Grki s šestpalčnimi topovi na mesto.

V operacijah proti Italjanom pomagajo armadi grški in angleški aeroplani, ki posebno obstreljujejo koncentracije italjanske vojske. Angleški letalci so bombardirali razne

kraje v Italiji in Albaniji. Angleški in grški aeroplani so večeraj stražili Atene in pristanišče Pireus ter so odgnali dva italjanska napadalna švadrona. Italjanski aeroplani pa so napadli več drugih grških krajev ter so povzročili nekaj škode. Tudi nekaj ljudi je bilo ubitih.

V teh bojih se zlasti odlikujejo grški vojaki "evzoni", ki nosijo krila. Večraj so vjeli okoli 4000 Italjanov. Evzoni se največ poslužujejo ročnih granat in bajonetov. (Evzoni nosijo uniformo s krilom; ta uniforma pa je samo za parado, ne pa tudi za vojno. — Op. uredn.)

Italjani obkoljeni

Kot pravi neko poročilo iz Beograda, so Grki obkolili pet italjanskih polkov (5000 mož) v gorskih krajih blizu Janine. Grki so pozvali obkoljene Italjane, da se podajo. Ti italjanski vojaki so prve dni vojne prebili grško črto.

Iz Albanije prihajajo poročila, da se med Albanci zelo širi upor. Nezadovoljni Albanci prihajajo na grško mejo in se pridružujejo grški armadi.

Jugoslovanski vojni minister odstopil

Iz Beograda prihaja vest, da je vojni minister general Milan Nedić odstopil in da si ostali ministri prizadevajo odvrniti krizo in zmanjšati napetost, ki je nastala vsled bombardiranja Bitolje.

Ministrski predsednik Dragiša Cvetković je Nedićev odstop takoj sprejel ter je na njegovo mesto imenoval 79 let staro generala Petra Pesića, ki je nekoč že bil vojni minister in je bil 11 let v pokloju.

Vojna komisija, ki je bila poslana v Bitolj, da preišče dve bombi, ki niste eksplodirali, je po preiskavi prišla do "natančnega zaključka" in je sedaj na poti v Beograd, da poroča vojnemu ministertvu.

Ako general Nedić ne bi odstopil kot vojni minister, bi prejel poročilo komisije in bi skoraj gotovo zahteval odločno nastop jugoslovanske vlade, ker je bil prej poveljnik tretjega armadnega zbora, ki je pri bombardiranju Bitolje bil najbolj prizadet.

Dobro poučeni krogi pravijo, da bo proti generalu Pesiću močna opozicija. Dogodki zadnjih 24 ur bodo mogoče tudi pojasnili, zakaj se je iz Mokske vrnil poslanik M. Gavrilović, ki je predsednik agrarne stranke ter velik prijatelj Anglije in Sovjetske Rusije. Imenovanje generala Pesića za vojnega ministra pa odobruje dr. Anton Korošec, o katerem je znano, da je velik

prijatelj Italije in Nemčije. Dr. Korošec pa je nasprotoval generalu Nediću, ki je velik prijatelj Francije.

Žrtve zračnega napada na Bitolj

Poročilo iz Beograda pravi, da je pri zračnem napadu, ki so ga po zadržanju verjetnih prič izvedli italjanski aeroplani, bilo ubitih 19 oseb, 31 pa ranjenih. Pol prebivalstva Bitolje, ki ima 45.000 prebivalcev, je že zapustilo mesto in ljudje se vedno odhajajo v bližnje gore.

Italjani niso krivi

Italjanska radio postaja je sinoči uradno zanikala, da bi italjanski letalci bombardirali Bitolj. Postaja trdi, da so metali bombe Angličani.

"Imamo dokaze, da so angleški aeroplani bombardirali Bitolj. Angleška propaganda je hotela zvrniti krivdo na Italjane, ki pa Bitolje niso bombardirali," je naznanila postaja.

Jugoslavija izdala svarilo

Jugoslovanska vlada je večeraj objavila izjavo, ki pravi, da se bo cela jugoslovanska armada postavila proti vsakega, ki bi skušal kršiti njene meje.

Kako je narod volil

Franklin Delano Roosevelt je v tretje zmagal s tem, da je pridobil 25,163,547 glasov. — Njegov nasprotnik Wendell L. Willkie je dobil 20,999,249 glasov. Dozdaj še niso vsi glasovi šteti. Ta proračun je pa dan na podlagi rezultatov iz 114,244 volilnih distriktov iz celotnega števila 132,982.

Po tem je Roosevelt dobil 51,8 odstotkov od vseh 46,162,796 glasov, ki so bili do sedaj šteti. Leta 1936 je dobil predsednik 62,2 odstotkov proti Alf M. Landonu. In leta 1932, ko mu je nasprotoval Herbert Hoover, je Roosevelt dobil 59,1 odstotkov.

Roosevelt je zmagal v 39 državah, Willkie pa v 9. — Elektoralnih glasov ima potem 468 proti 63.

Willkie je zmagal v državah Colorado, Indiana, Iowa, Kansas, Maine, Nebraska, North Dakota, South Dakota in Vermontu. Prvotno je bilo mišljenje da boste državi New Jersey in Michigan tudi pripadli Willkieju; izkazalo se pa je, ko so bili vsi glasovi šteti, da industrijski okraji so tudi pripomogli v teh državah k zmagi za Roosevelta.

Zdaj naj malo pogledamo, kako so izpadle volitve za druge zvezne urade.

Če tudi ni štetje vseh glasov končano po celi Ameriki, se lahko poroča sledeče:

Demokrati so izvolili 22 senatorjev in republikanci 13. — Demokratiški senatorji, ki so bili izvoljeni so: Arizona, E. W. McFarland; Connecticut, F. T. Maloney; Delaware, J. M. Tunnell; Florida, Charles O. Andrews; Kentucky, Albert B. Chandler; Maryland, G. L. Radcliffe; Massachusetts, David I. Walsh; Mississippi, Th. G. Bilbo; Missouri, H. S. Truman; Montana, Burton K. Wheeler; Nevada, Key Pittman; New Mexico, Dennis Chavez; New York, James M. Mead; Pennsylvania, Joseph F. Duffey; Rhode Island, Peter G. Gerry; Tennessee, Kenneth McKellar; Texas, Tom Connally; Utah, Abe Murdock; Virginia, Harry F. Byrd;

V torko so državljani volili 34 guvernerjev, popolni rezultati za vse države še niso znani. Za 26 držav se pa ve, in sicer: demokrati so izvolili 16 guvernerjev, republikanci pa 10. Republikanci so bili prevrženi v državi Connecticut, Michigan in Rhode Island. Republikanci so pa prevrgli demokratske guvernerje v državi Illinois in Nebraska.

Po volitvah . . .

Predno je predsednik Roosevelt po volitvah odpotoval iz Hyde Parka, je še položil vogelni kamen za pošteno slovpje.

Tekom dneva predsednik ni nikogar sprejel, temveč je samo pregledoval brzojavke, ki jih je tekom dneva prejel. Med temi brzojavkami je bila tudi brzojavka, ki mu je poslal poraženi republikanski kandidat Wendell L. Willkie in ki se glasi:

"Čestitam Vam k zopetni volitvi kot predsednik Združenih držav. Vem, da sva oba za

Washington, Mon C. Wallgren; West Virginia, Harley M. Kilgore; Wyoming, Joseph C. O'Mahoney. Skupno 22 demokratov.

Republikanci so pa izvolili: California, Hiram W. Johnson; Idaho, John Thomas; Illinois, C. Wayland Brooks; Indiana, Raymond E. Willis; Maine, Ralph O. Brewster; Michigan, Arthur H. Vandenberg; Minnesota, Henrik Shipstead; Nebraska, Hugh A. Butler; New Jersey, W. Warren Barbour; North Dakota, Wm. Langer; Ohio, Harold H. Burton; Vermont, Warren R. Austin; Virginia, George D. Aiken. — Skupno 13 republikancev.

Progressivci so izvolili v državi Wisconsin senatorja R. M. LaFollette, ml.

V državi New York je bil zopet izvoljen za zveznega senatorja, James M. Mead. V mestu New Yorku je dobil 1,997,381 glasov, v zgornji državi 1,265,394; skupno 3,262,775 glasov; poslanec Bruce Barton, njegov tekmovalec je dobil v mestu New York 1,152,318 glasov, v zgornjem delu države pa 1,669,660; skupno 2,821,978 glasov. — Samo nekaj distriktov še ni poročalo o izteku volitev.

V zveznem senatu je sedaj 69 demokratov in 24 republikancev. Republikanci so izvolili 12, in so s tem pridobili 4 sedeže.

V poslanski zbornici bodo imeli demokrati 264 s e d e žev, sedaj so imeli 258 sedežev, Republikanci so imeli v zadnjem poslaniškem zboru 170 sedežev, v prihodnjem bo pa samo 161. — Samostojniki so izvolili 5 članov poslanske zbornice.

Ljudje, ki pravijo, da poznajo razmere, so vse mogoče namigavali. Slišati je bilo, da je Lewis zato jezen na Roosevelta, ker ga ni hotel sprejeti v svoj kabinet. Kratkoterminalno, že zgodaj spomladi je Lewis odločno in javno zastopil proti predsedniku: — (apovedal mu je sramoten porz, če bo vtretje kandidiral.

Potem je bil nekaj časa mir. Javnost je ugibala, če se je mogoče Lewis pobotal s predsednikom. Nihče ni vedel nič gotovega.

Pred nekaj tedni je bil Lewis v Beli hiši. S predsednikom je razpravljaj kakšnih 20 minut. O čem sta govorila, javnost ni zvedela, nekateri so namigavali, da je Lewis predložil predsedniku svoje pogoje, da jih je pa predsednik odločno zavrnil. Konferenca se že ni mogla za Lewisa ugodno končati, kajti par dni po tistem je Lewis zopet mahnil po predsedniku in javno odobrill Willkiejevo kandidaturo. Rekel je: — Če bo predsednik Roosevelt vtretje izvoljen, bom jaz odstopil kot predsednik CIO.

Roosevelt je zmagal. Kaj bo storil John L. Lewis? Če bo izpolnil svojo obljubo, bo postal njegov naslednik Philip

Franklin D. Roosevelt."

Delavske vesti:

AGITATORJI ARETIRANI

Mestna sodnica Lila M. Neuenfeld v Dearborn, Mich., je razsodila, da nima nihče pravice prepovedati mijskim agitatorjem deliti letake.

Ko so United Automobile Workers of America (CIO) zvedeli za to razsodbo, so takoj poslali pred Fordovo tovarno v River Rouge petindvajset agitatorjev, ki so začeli deliti med Fordove delavce letake. Delili jih pa niso prav dolgo, kajti mestna policija je posegla vmes ter aretirala vseh petindvajset agitatorjev. Enajst so jih privedli pred sodnico Neuenfeld, ki jih je takoj oprostila, štirinajst pa p r e d občinskega sodnika Schaeferja, ki jih je pridržal pod varščino 25 dolarjev.

Harry Bennett, Fordov osebni zastopnik je rekel, da bi Fordova družba pustila agitatorje na dvorišče tovarne ter jim dovolila deliti letake, če bi letaki ne vsebovali ničesar, kar ni v soglasju z načeli Fordove družbe.

R. J. Thomas, predsednik unije avtnih delavcev, je pa rekel: — Gospoda Bennetta nikakor ne priznavamo za prosvetnega ministra in za našega cenzorja.

Zasuta majnerja

V West Mountain v bližini Scrantona se je v neki zapušeni majni posul strop. Štirideset premozarjev se je pravočasno rešilo, dočim sta Julius Yankowski in James Long ostala v majni. Reševalci skušajo prikopati do njih, pa je še malo upanja, da bi živa rešili.

Stavka na razstavišču

Delo na razstavišču Svetovne razstave skoro popolnoma počiva. V ponedeljek je zastavkalo sedemsto delavcev iz simpatij do razvažalcev, ki zahtevajo, naj bi z razstavišča prevažali material samo mijski razvažalci.

Delajo le še tesarji, toda kot se sliši, bo tudi njihova unija danes ali jutri napovedala štrajk.

Delo na razstavišču se bo vsled tega zelo zavleklo.

Kdo bo načeloval CIO?

Roosevelt je zmagal, vprašanje je pa, če bo John L. Lewis izpolnil svojo obljubo. — Ako bo Lewis res odstopil, bo nedvomno postal njegov naslednik Philip Murray. — Nasprotje med Amer. Del. Fed. in CIO se bo omililo.

V letošnji volilni kampanji je igral John L. Lewis izredno čudno vlogo.

Leta 1932 in leta 1936 je navdušeno agitiral za izvolitev Franklina D. Roosevelta, zadnje čase mu je bil pa nekako odtujen.

Ljudje, ki pravijo, da poznajo razmere, so vse mogoče namigavali.

Slišati je bilo, da je Lewis zato jezen na Roosevelta, ker ga ni hotel sprejeti v svoj kabinet.

Kratkoterminalno, že zgodaj spomladi je Lewis odločno in javno zastopil proti predsedniku: — (apovedal mu je sramoten porz, če bo vtretje kandidiral.

Potem je bil nekaj časa mir. Javnost je ugibala, če se je mogoče Lewis pobotal s predsednikom. Nihče ni vedel nič gotovega.

Pred nekaj tedni je bil Lewis v Beli hiši. S predsednikom je razpravljaj kakšnih 20 minut. O čem sta govorila, javnost ni zvedela, nekateri so namigavali, da je Lewis predložil predsedniku svoje pogoje, da jih je pa predsednik odločno zavrnil. Konferenca se že ni mogla za Lewisa ugodno končati, kajti par dni po tistem je Lewis zopet mahnil po predsedniku in javno odobrill Willkiejevo kandidaturo. Rekel je: — Če bo predsednik Roosevelt vtretje izvoljen, bom jaz odstopil kot predsednik CIO.

Roosevelt je zmagal. Kaj bo storil John L. Lewis? Če bo izpolnil svojo obljubo, bo postal njegov naslednik Philip

Murray. Murray je velik častilec predsednika Roosevelta, obenem je pa tudi zvest Johnu L. Lewisu. V delavskih zadevah z njim že nad trideset let sodeluje.

Murray je tekom volilne kampanje miroval. Svojem gospodarju pač ni hotel nasprotovati. Storitve, karkoli hočete. Moje mnenje je pač ta ko in ga nikomur ne vsiljujem.

Nekatere CIO unije so odobrile njegovo stališče. Mnogo jih je bilo proti njemu. Pomisliti je treba, da je bilo članstvo CIO pred volitvami (in je še danes) razdeljeno v tri tabore.

V prvem taboru so pristali Roosevelta, ki jih vodita Philip Murray in R. J. Thomas, predsednik United Auto Workers.

V drugem taboru so tudi prijatelji Roosevelta, toda pod vodstvom Sidneya Hillmana, delavskega člana narodno obrambne komisije.

V tretjem taboru je Lewisova lastna unija—United Mine Workers, — poleg njih pa tudi unije, ki so proti Rooseveltu, pa brez Lewisove podpore ne morejo dosti opraviti.

Zdaj, po Rooseveltovi zmagi, bi Murray kaj lahko dosegel predsedstvo nad CIO. To se pravi, da bi Lewis držal svojo obljubo in odstopil. Če pa ne bo ržal obljube in ne bo hotel prostovoljno odstopiti, bo izgubil pri članstvu kredit. V tem slučaju bi Murray še zna-

Onstran morja

Prebivalstvo se seli iz Soluna

Kot pravijo poročila, ki prihajajo z meje, se zaradi neprestanih zračnih napadov prebivalci selijo iz Soluna. Večraj je 15 italjanskih aeroplanov zopet bombardiralo Solun. (Ta napad se je vršil v terek. — Op. ured.) Ubite so bile tri osebe. Grki so izstrelili en italjanski aeroplan.

Nemška oklopnica na Atlantiku

Ameriške radijske postaje so večeraj prejelo sporočilo, da je neka nemška oklopnica, ki je slična oklopnici Admiral Graf Spee, ki jo je nemška posadka potopila ob ustju La Plate v Urugvaju, napadla angleški konvoj v severnem Atlantiku med Irsko in Novo Fundlandijo. Napadalna ladja je Luetzow, ali pa Admiral Scheer.

Te ladje imajo 11 inčene topove in lahko povzročijo veliko škodo, ker angleški konvoji so obvarovani samo z malimi ladjami in samo, ko se približuje konvoj obali, so dodeljeni za varstvo večje bojne ladje.

Izvedelo se je, da je bil najprej napaden parnik Rangitiki, ki ima 16,698 ton, zatem pa tovarni parnik Cornish City.

tno lažje dosegel svoj cilj.

R. J. Thomas je pripravil vsikdar nastopiti proti Lewisovim silam. Par ur po Lewisovem priporočilu republikanskega predsednika e g a kandidata, je vodstvo Fordove družbe s pomočjo zvočnikov naznanilo delavcem neobičajni preobrat. Thomas je prepričan, da je Lewis s svojo izjavo silno škodoval nameravanemu organiziranju Fordovih delavcev.

Fordovi delavci so namreč izgubili zaupanje v CIO.

Razen Murraya bi bil pa tudi Sidney Hillman rad voditelj CIO. Toda Hillman je tak močak, da bi ne skušal z glavjo v zid. Kakorhitro bi spredel, da ima Murray večjo zaslonbo, bi mu več ne nasprotoval. Rooseveltova zmagaja je prekrizala Lewisu vse načrte. — V kratkem se bodo začele oglašati unije in zahtevati njegov odstop. Mogoče bo skušal ostati na krmlju, toda prav dolgo ne bo ostal.

Če Philip Murray iz tega ati onega razloga ne bo hotel preveliki vajeji CIO, bo usoda te velike organizacije na tehtnici.

Nadalje je treba vpoštevati, da je pri vsem tem precej zainteresirana tudi Ameriška delavska federacija. Znano je, da Federacija bolj stremi po slogi v ameriškem delavskem gibanju kot pa CIO. Kot nespravljiv nasprotnik AFL je na glas John L. Lewis.

Če bo imel CIO kakšnega drugega voditelja, bo sloga vse kakor mogoča.

"GLAS NARODA"

(VOICE OF THE PEOPLE)

Owned and Published by Slovene Publishing Company, (A Corporation).
Frank Sakser, President; J. Lupsha, Sec. — Place of business of the
corporation and address of above officers: 216 WEST 18th STREET,
NEW YORK, N. Y.

47th Year

"Glas Naroda" is issued every day except Saturdays, Sundays
and Holidays.

Subscription Yearly \$6.—, Advertisement on Agreement.

Za celo leto velja list za Ameriko in Kanado \$6.—; za pol leta \$3.—;
za četrti let \$1.50. — Za New York za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.
Za inozemstvo za celo leto \$7.—; za pol leta \$3.50.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izveniš sobot, nedelj in praznikov.

"GLAS NARODA," 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-1242

POMAGAITE nam IZBOLJŠATI
LIST s tem, da imate vedno VNAPREJ pla-
čano naročnino. Časopis mora odgovarjati po-
trebi časa. Vsak cent prihranjen pri terjatvi, je
namenjen za IZBOLJŠANJE LISTA.

SAMO IRSKA NE POMAGA

Nedavno je pisal nemški propagandni minister dr. Paul
Göbbels:

"Dežela, ki ne more živeti v miru v svojih lastnih me-
jah in sili svoje podjarmljene narode k neprestani vstaji, nima
pravice do obstoja med civiliziranimi narodi."

Z Goebbelsom bi bilo težko doganjati, kateri narod je
civiliziran in kateri ni. Nemčija na primer ne bo nikdar de-
ležna sijajne podpore narodov, ki jih je podjarmlila.

Z Anglijo je povsem nekaj drugega. Fašisti in naciji
seveda tega ne bodo nikdar priznali, iz enostavnega razloga,
ker kaj takega ne morejo pojmiti — da je v zadnjih dvajsetih
letih postal angleški imperij društvo enakih in svobodnih
narodov. Edini angleški dominij, ki je ostal v sedanji vojni
nevtralen, je Irska.

Irska je suverena neodvisna država, ki je združena le
zaradi nekaterih medsebojnih interesov z angleškim dru-
štvom narodov.

Kje drugje na svetu bi bilo mogoče "zavezniku" za-
vrniti soudeležbo v obupni borbi za življenje in smrt, ki jo
bije materinska dežela?

Neoziraje se na uradno nevtralnost, pa ni niti najmanj-
šega dvoma, da bi ne bila samo predsednik Hyde in ministr-
ski predsednik De Valera, pač pa pretežna večina irskega na-
roda pripravljena boriti se ob strani Anglije, če bi se skušala
Nemčija poslužiti Irske kot izhodišča za napad na Anglijo.

Nedvomno je na Irskem veliko številno nemških agen-
tov, katerim bi pa slaba predla, če bi se drznili v odločilnem
trenutku kaj početi proti Angliji. Z Anglijo se ne strinja
edino organizacija, ki je znana pod imenom Irska republi-
kanska armada.

Tudi Indija bi bila z vsem sreem in dušo z Anglijo, če
bi ne delala londonska vlada takih napak.

V začetku leta 1939 bi bil Mohandas K. Gandhi, vodi-
telj indijske kongresne stranke, zadovoljen z dominijem šta-
tusom za Indijo, toda konzervativna vlada je rekla: "V bi-
stvu temu nikakor ne nasprotujemo, toda sedaj ni primeren
čas za take izpremembe."

Ko je odločil Winston Churchill nadomestil činevega
Chamberlaina, je s posredovanjem indijskega podkralja takoj
ponudil Indiji dominijem status, toda bilo je nepozno. Kon-
gresna stranka ni bila s tem več zadovoljna. Zdaj zahteva
po vojni ljudsko glasovanje glede popolne indijske neodvis-
nosti, v zameno pa obljublja v slučaju vojne sodelovati z An-
glijo. Pogajanja med podkraljem in Gandhim se nadalju-
jejo, pa je le malo upanja, da bi se zadovoljivo končal.

Navzlic temu je pa opaziti važno izpremembo. Nič več
ni tiste trpkosti, ki je svoječasno označevala posvetovanja med
zastopniki indijskega naroda in podkraljem. Gandhi ne
skriva svojih simpatij napram Angležem ter je pripravljen
Angliji pomagati z vso svojo razpoložljivo močjo.

Še bolj značilno je pa ugotovilo M. A. Jinnaha, pred-
sednika Vseindijske muslimanske lige.

"Mi smo pripravljeni preliti zadnjo kapljo krvi," je re-
kel Jinnaha, "in potrošiti zadnji penny za pomoč Angliji v
sedanji vojni."

Njegova liga pa želi ponovno proučiti ustavna vpraša-
nja ter odgoditi svoje zahteve do konca vojne.

Diktatorji naj bi razumeli, da se Anglija nečesa loteva,
česar se ni pred njo lotil še noben imperij.

Ta proces je najbolje označil C. M. Gibson, profesor na
Harvard univerzi: "Anglija izpreminja svoj imepri v dru-
štvo demokracij, čijih vsaka bo imela svojo vlado."

ZRAČNA VOJNA ZA ANGLIJO

Angleški aeroplani so včeraj li Napolj in okolico.
letali nad Nemčijo ter bom-
bardirali več krajev. Prav po-
sebnost so si vzeli za cilj ladje-
delnico v Bremerhavenu, po-
mole v Bremeru ter Vegesack
pristanišče za podmornice v
Emdenu, kjer je pričelo gore-
ti 30 petrolejskih tankov.
Angleži so tudi bombardira-

Nemški letalci so včeraj po-
poldne dvakrat poskušali pri-
leteti nad London, pa so bili
vsakikrat zavrženi. Proti ve-
čerju pa je nekaj aeroplanov
priletelo nad London ter so
metali bombe na sredino me-
sta. Bombe so padale tudi na
Southampton in Liverpool.

ELEKTRIFIKACIJA NA FARMAH

NAPREDOVALA ZA 150 Odstotkov.

Vladni program je uvedel elek-
triko za 6 milijonov farmarjev
v petih letih.

Staromodne petrolejke, ki so
bile v rabi v devetih izmed vsa-
kih desetih farm v Združenih
državah se pred enim deset-
letjem, hitro prehajajo v po-
zabljeno preteklost vsled uve-
denja elektrike s strani feda-
ralne vlade. kakor čitamo iz
poročila poljedelskega depart-
menta Združenih držav.

Danes, niti ne polnih pet let
po uveljavljanju zakona o far-
merski elektrifikaciji, po ena
farma izmed vsakih štirih ima
električno razsvetljavo in do
konca leta 1940 bo skoraj 6 mi-
lijonov poljedelcev imelo elek-
triko v svojih hišah.

Za tak napredek v rabi elek-
trike na farmah od 10 do 25 od-
stotkov v manj kot 5 letih, je
bilo organiziranih več kot 700
lokalnih sistemov, več kot 250
tisoč milj električnih prog je
bilo zgrajenih in trebalo je pre-
magati razne ovire s strani pri-
vatnih električnih družb.

Napeljava elektrike ni le od-
pravila petrolejk, marveč tudi
stare baterijske radijeve aparate.
Farmarji kupujejo ne le
radio-aparate, marveč tudi ta-
ke moderne priprave, kot elek-
trična likala, električne pralne
stroje, električne refrigerato-
rije in električne molzne stroje.
Neštete milje, ki jih je farmari-
ca morala prehoditi od vodne
pumpke do kuhinje in nazaj, so
stvar preteklosti. Pumpe z e-
lektričnim pogonom se instali-
rajo v farm-skih kuhinjah.

Pred desetimi leti se je ame-
riški farmar vpravičeno sme-
jal, ko se je kdo bahal o veli-
kem tehničnem napredku v A-
meriki. V najbogatejši polje-
delski zemlji na svetu, v deže-
li bogati na prirodnih sred-
stvih in prenapolnjeni z vodno
silo, le 10 odstotkov poljedel-

skih okrajev je bilo elektrifi-
ciranih. Provincija Ontario v
Kanadi je bila v tem pogledu
na boljšem za 20 odstotkov. V
Evropi je bilo mnogo držav, ki
so prednjačile Združenim drža-
vam, na primer Švedska, Dan-
ska, Nemčija, Francija in Ho-
landska.

Pred desetimi leti, kakor
razlaga poljedelski departmen-
t se ni skoraj nič storilo za po-
večanje električne napeljave
na farmah. Vse je bilo v ro-
kah privatnih elektrarn. V šti-
rih letih pred 1936 se je farm-
ska elektrifikacija povečala le
za 1 odst. Privatne družbe
so enostavno pravile, da se jim
ne izplača. Nekatere so trdile,
da se farmar sploh ne briga za
elektriko.

Vse to se je spremenilo, ko
je leta 1935 bil sprejet federal-
ni zakon o elektrifikaciji na de-
želi. Farmarji morejo sedaj or-
ganizirati neprofitne električne
zadruge in način, kako se te
zadruge razvijajo, pokaže, da
poljedelci želijo imeti elektriko.
Zakon je tudi omogočil, da
si farmar-ke skupine morejo
izposoditi denar od vlade za
napeljavo ob istih obrestih, ob
katerih si vlada sama izposo-
buje denar. Stroški so bili zni-
žani povsod, kajti ne gre za do-
biček, marveč za korist rabe.

Gradbeni stroški so nekeje zna-
šali polovico tega, kar bi po-
trošila privatna družba. In ne-
katere izmed teh smatrajo vla-
dni program kot nekaj, kar se
jim izplača posnemati.

Vlada ni dosegla ta veliki
uspeh v elektrifikaciji farm-
brez nasprotstva s strani pri-
vatnih elektrarn. Večina jih
je vendarle prišla do prepri-
čanja, da niso poljedelski okra-
ji njihov izključni delokrog,
dasi nekatere izmed njih še
vedno uganjajo obstrukcije.

Poljedelski tajnik Wickard,
poudarja, da se elektrifikacijs-
ki program hitro razširja in
prinaša farmerjem dolgo za-
željeno udobnost za njihove dru-
žine, boljše produkcijo na far-
mah ter omogočuje decenter-
lizacijo obrambne industrije
vsled novih elektrarn širom
čim dalje večje površine.

Tudi Mehika se
pripravlja

Mornariški izvedenci s o
predložili mehiškemu predse-
dniku Cardenasu načrte za mor-
nariška oporišča ob Atlantiku
in Pacifiku, ki bi veljala 600
milijonov dolarjev. Mehiški o-
brambni načrt vključuje utr-
dne, obrežne baterije, arzena-
le, suhe doke, hidroplane, tor-
pedne čolne in sumbarine. Na-
črti bodo najbrž v nekoliko
spremenjeni obliki predloženi
mehiškemu parlamentu.

Godba pod kontrolo

Po italijanskih gledališčih in
kabareti je dovoljena samo i-
talijanska, nemška in japonska
godba. Tudi radio ne sme pre-
našati nobene druge godbe.

NOVI KOLENDARJI!

Za leto 1941 smo prejeli
stenske kalendarje sledeče ve-
likosti: 17½x23 inč. Kolen-
darji imajo pri tem še posebna
vremenska naznanila in ozna-
nila posebnih dni in državnih
praznikov.

Kakor smo vsako leto, bomo
tudi tekoče pošiljali kalendar-
je na želje naročnikov na vse
kraje in v staro domovino. In,
ker sedaj pošta posluje bolj po
časi, je treba radi tega kolen-
darje odposlati poprej, da jih
bodo dobili ob času. Kalendar
stane s poštnino vred kamor-
koli samo 20 centov komad.
Naročila prejema in odposi-
lja firma A. GRDINA in SINONI,
6019 St. Clair Ave., Cleveland,
Ohio.

Naročite Atlas pri:
"GLAS NARODA"
216 WEST 18th STREET
NEW YORK, N. Y.

PESMARICA

"Glasbene Matice"

Uredil dr. Josip Cerin

Stane samo \$2.—

To je najboljša zbirka slo-
venskih pesmi za moški
zbor. Pesmarica vsebuje
103 pesmi. — Dobite jo v
Knjižarni Slovenic Pub-
lishing Co., 216 W. 18th
Street, New York, N. Y.

"SLOVANOVE" PRIREDI- TVE V BROOKLYNU.

(Kot je bilo že poročano v tem
listu, priredi sloven-ko-pevsko
društvo "Slovani" veliko svo-
jevrstno prireditev, ali "Marti-
novanje," in sicer v nedeljo 17.
novembra 1940 v dvorani Slov.
Nar. Doma na 253 Irving Ave.,
Brooklyn, N. Y. Začetek bo
ob 3. uri popoldne. Vstop-
nina bo 35 centov. Več o tem
se pozneje.

Nadaljna "Slovanova" pri-
reditev pa se vrši "Silvestrov
večer" 31. decembra 1940. Tu-
di glede te prireditve bo še po-
zneje natančneje poročano v
tem listu. Tudi ta prireditev
se vrši v Slov. Nar. Domu. To-
liko za sedaj.

S sobratiskim pozdravom,

Anthony Svet.

GLAS IZ NASELBINE.

Po utrueni bolezni in težki o-
peraciji se je vrnila na svoj
dom iz Memorial bolnišnice v
Johnstown, Pa., naročnica na
"Glas Naroda", Mrs. Annie
Martincič.

Srčna hvala znaneem in pri-
jateljem, ki so jo obiskali v bol-
nišnici. Enaka hvala tudi čla-
nicam SZZ. za sopek evetlie in
njih obiske.

Torej vsem srčna hvala, njej
pa želimo skorajnjega okrev-
nja. — S pozdravom,

Louis Martincič

Park Hill, Pa.

Piketi pred Belo hišo

Prejšnji teden so se pojavili
pred Belo hišo v Washingtonu
piketi, ki so nosili napise: —
"Zahtevamo obnovitev držav-
ljanskih pravic!" "Nehajte u-
strahovati delavce!"

Natančnejša preiskava je
dognala, da se je vršila v New
Yorku kampanja, čije svrha je
bila ustrahovati WPA delavce
in jih prisiliti, da bi pri voli-
tvah oddali svoje glasove za
demokratske kandidate.

Pikete je pozneje zaslusal se-
nator Gillette, demokrat iz dr-
žave Iowe, predsednik posebi-
nega senatnega odseka, ki pre-
iskuje kampanjske izdatke.

Peter Zgaga

Jesenska Poslanica

poslana Bratovščini sv. Martina od njenega bivšega člana.

Vso pomlad in vse poletje so
jo negovali sončni žarki.

Le za spremembo jo je sem-
patam ohladil ponižen dežek.

Njene korenine so se razpe-
zale in srkale iz zemlje naj-
slajše sokove.

Jeseni je pa rodila trta obi-
len sad. Nizko se je ukrivila
pod težkim, sladkim breme-
nom.

Vinogradnik je hodil tipat
jagode in pokušat.

— Je in ni, — je modroval.
— Še nekaj sončnih, vročih dni
bo treba.

Nebo ga je uslišalo. Temno-
rdeče jagode so počrnele, bele
jagode porumenele.

— Bo! — je preudaril.

Vinograd je oživel. Vinicar-
ji in vinčarke, starci in otroci.

— Čisti se, še vedno se čisti,
— pravijo vinogradniki. — Ni
še na čistem in jasnem samo
s seboj.

V nobeni dolenski in nobe-
ni štajerski zidanci še nisem
bil, pač pa poznam vipavske in
brdске nad sončno Gorico.

Toda zdi se mi, da so in da
morajo biti vsopovsod enake.

O sv. Martinu je še vedno
mošt.

Sele na zimo se unese. Ta-
krat je vino, ki pa, dasi v so-
du in v temni kleti, ni še pre-
kinilo svojih tajnstvenih vezi
z naravo.

Kajti ko posije toplo sonce
na trto in vzbudi popje v nji,
se pojavlja tudi v temni kleti
življenje.

V vinoreji nastaja važna do-
ba—pretakanja. Zatem je pa
najslovesnejši trenutek:

Gospodar napolni majolico
in daje pokušati.

To je bil uvod moje poslani-
ce, ki se glasi:

S trte v brento, iz brente na
voz, z voza v kad;
iz kadi v prešo, iz preše v
sod;

iz sode v časo, iz čase v usta,
iz ust v blabino, odtam pa v
kri in v sree;

v sree se prebudi razigran-
ost, ki najde duška v pesmi.

In pesem zaplava v tih pom-
ladni večer...

Pesem o starčku, ki je po-
slednjo uro zahrepenel po časi
rujnega vina; o konjcih, ki
težko vozijo polne sode; o brat-
cih, veselih vseh; o Bogu, ki je
ustvaril zemljico; o zemljici,
ki je rodila trtice, in o trtici,
ki je rodila grozlika dva... In
naposled se o razposajenem
dekletu, ki je pripravljeno
kalkico prodati in za sladko
vinco dati.

Pesem plava v tih pomladni
in poletni večer.

Z druge gorice se ji druga
pridruži in s tretje tretja, da
je vse ozračje polno petja in
duha po pomladnem cvetju.

Zdi se, da v dalji pesem za-
mre, kar pa ni res.

Spremenila se je v hladno
roso, nežno padajočo na vinsko
trto, ki vsa poživljena od tega
izdatnega blagoslova, se z
večjo vnemo vrši svoje skriv-
nostno polanstvo, določeno ji
od vekomaj.

In ni več dolgo, ko se cvetje
v jagode spremeni, ko listje
zarumeni ter se trta trudna
skloni pod svojim težkim slad-
kim bremenom.

Garner ni volil

Poročilo iz Uvalde, Texas,
pravi, da podpredsednik John
N. Garner včeraj ni volil, pač
pa je volila njegova žena.

Na vprašanje, kdaj bo Gar-
ner volil, je žena kratko odgo-
vorila: "Ne vem." Zvečer, ko
so bile volitve v Uvaldi kon-
čane, se je izkazalo, da pod-
predsednik Garner ni prišel
volit.

DARILNE POŠILJATVE

v JUGOSLAVIJO in ITALIJO

100 DIN.	—	—	\$ 2.20
200 DIN.	—	—	\$ 4.00
300 DIN.	—	—	\$ 5.85
500 DIN.	—	—	\$ 9.25
1000 DIN.	—	—	\$ 18.—
2000 DIN.	—	—	\$ 35.—

V DINARJIH

100 LIR	—	—	\$ 5.—
200 LIR	—	—	\$ 9.50
300 LIR	—	—	\$ 14.—
500 LIR	—	—	\$ 22.50
1000 LIR	—	—	\$ 44.—
2000 LIR	—	—	\$ 87.—

Ker zaradi položaja v Evropi parniki ne-
redno vozijo, tudi za izplačila denarnih
pošiljatev vzame več časa. Zato pa onim,
ki žele, da je denar naglo izplačan, pri-
poročamo, da ga pošljejo po C A B L E
ORDER, za kar je treba posebej plačati
\$1.—

Vred razmer v Evropi ni mogoče v Jugoslavijo in
Italijo nakazati denarja v DOLARJIH, temveč samo
v dinarjih oz. lirah. Isto velja tudi za vse druge ev-
ropske države.

SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 West 18th Street, New York

Dopisov brez podpisa in osebnosti ne pristoje. Dopolni za četrtično številko naj bodo v našem uradu najkasneje v sredo jutraj.

Vesti iz slovenskih naselbin

Dopisi se nam vedno dobrodošli, ker zanimajo vse naše čitatelje in se z njimi naši rojaki tako rekoč med seboj pogovarjajo.

SPOMINSKA RAZSTAVA SLIK POKOJNEGA N. G. PERUŠKA V SLOVENSKEM DOMU V CLEVELANDU

Dne 9. novembra ob 7. uri večer se odpre v spodnji dvorani Slov. Nar. Doma na St. Clair Avenue spominska razstava slik pokojnega H. G. Peruška, ki bo trajala do včerajšnja 17. novembra. Razloženi so nad 125 oljnih in lesorezanih slik, ki so vsa lastnoročna dela pokojnika. Slike predstavljajo vse mogoče scene, evetlice, portrete, itd. Izdan bo tudi poseben seznam — program brez oglasa, v katerem bodo navedena vsa ta dela po številkah in imenih, katerega bo deležen vsak obiskovalec razstave, ki ga to zanima. To bo dragocena razstava zbirke slik pokojnega umetnika H. G. Peruška.

Večina izmed razstavljenih slik so popolnoma nove in vidno prejšnje razstavljenih slik. Slike bodo napredno po znanosti, ker to je edini vir dohodkov sedaj za žalostno vdovo in otroka, da se vnovi te slike. Zato ponovno apeliramo na vsa društva in posameznike, da se spomnijo ob tej priliki pokojnega slovensko-ameriškega slikarja H. Gregor Peruška in da se v obilnem številu odzovejo vabilu ter obiščejo razstavo v Slov. Nar. Domu in po možnosti izberejo katero izmed razloženih slik. S Peruškovo sliko si bodele okrasili stanovanje in društva pa prostor, kjer zborujejo, ali pa vnovičjo isto ob primerni priliki med člani potom žrebanja. Z nakupom slike pomagajte do obstanka vdovi in hčerki in obenem imate sami doma krasen spomin trajne veljave na pokojnega slikarja H. G. Peruška.

Danes, ko njega ni več med živimi, izgledajo njegove slike še vse lepše in veličastnejše kot nekoč, dasi so bile vedno izrazito lepe in še lepše se nam bodo videli, ko minejo leta. Z duševnimi, umetniškimi proiz-

v lokalnih listih in preskrbeli za vas vse potrebno za okrepčilo.

Obisk te spominske razstave bi moral biti eden največjih, kar smo jih imeli te vrste do sedaj. Saj se gre za počastitev spomina in del našega slovensko-ameriškega slikarskega umetnika H. Gregor Peruška.

Za prosvetni odsek direktorija in Prosvetni klub Slov. Nar. Doma,

Erazem Gorshe, tajnik.

GARLANDOVA PUŠKA

Prisiljene radi svetovnih dogodkov so se začele tudi Združene države oboroževati. O tem se mnogo razpravlja. Nekateri so pod vplivom, da ima Amerika že vse polno raznega vojnega materijala in da je sploh nepremagljiva. Drugi, ki so nekoliko bolj poučeni, postavljajo nestrni, ker po njih mnenju gre z oboroževanjem vse prepočasno. S kakimi zaprekami se je treba pri izvršitvi tega velikega dela boriti in koliko časa in moči uporabiti, naj nekoliko razjasni opis najnovejše Garland puške.

Nekako manj kot pred petimi leti je naročila vlada Združenih držav Springfield orožarni, naj prične izdelovati Garland puško. Po dvestih mesecih je orožarna izdelala po deset pušk dnevno, po štirih letih pa 200 na dan. Po 200 pušk dnevno bi potrebovala orožarna 17 let, da bi opremila armado enega milijona mož.

Kaj je vzrok temu počasnemu napredku? Kot vojno orožje je Garland puška preprosta stvar. Tehta komaj 9 funtov, sestoji iz 75 delov in jo je gotovo lažje izdelovati, kakor na primer tanke, zrakovne ali protizračne topove. Majhna stvar, kakor je, razsvetljuje toliko bolj, kaj pomeni "iti v masno produkcijo."

V povesti ene puške se bere večja povest oborožitve Amerike za obrambo. Odkar je armadno poveljstvo leta 1903 sprejelo slovit Springfield puško za opremo svoje pehote, je vedno gledalo še za hitrejšo puško. Mnogo novih modelov so preizkusili, pa zopet zavrgli. Slednjič je leta 1929 John C. Garland, službenec zvezne orožarne v Springfield, Mass., poslal v prečno prese-

MORATE SE VEŽBATI ZA USPEH!

1. ATLETI se morajo vežbati — vendar pa je potrebno več sile voditi kot pa telesa. Vsak dan sveže mleko je najlažji, najprijetnejši in najkakovnejši način obdržati sposobnost.

2. ZDRAVO SPANJE prinese sveže mleko predno ležate. Njegova ALKALIJ — JEVA REAKCIJA — pomaga delovati proti poznim urom, veliki napetosti.

3. SVEŽE MLEKO pomaga tudi pri banem prazninah. Več mlečnih jedi in več mleka za pičlico pomeni uravnave jed in URAVNAN PRORACUN!

4. USPEH v Hollywoodu zahteva veselje brez posebnih težav. Mnoge zvezdnice so se prepričale, da je vsak dan sveže mleko odlično vodilo.

Bureau of Milk Publicity, Albany, N. Y., Dept. F1.

Prosim, pošljite mi knjižico "Getting More Out of Life with MILK". BREZPLAČNO in predplačano:

I me _____

Naslov _____

Mesto _____ Država _____

Prosim, napišite razločno

THIS IS THE HEALTH BUILDING SEASON

THE STATE OF NEW YORK SAYS: LOOK BETTER, FEEL BETTER, DRINK FRESH MILK

THE ECONOMY FOOD

DRŽAVA NEW YORK PRavi: IZGLEDATE LEPŠE, POČUTITE SE BOLJŠE, PIJTE SVEŽE MLEKO ČENENA HRANA

na in puška je tako pripravljena za nov strel.

Ko je armadno vodstvo meseca januarja 1936 sprejelo to puško, je prišlo tudi povelje za masno produkcijo in s tem tudi čas za pričetek dela.

Tovarna za masno produkcijo je velik stroj, sestavljen iz tisoč drugih strojev in ljudi. Vsako novo delo se prične z načrti in risami. Kdo ve, koliko rib puške, nje delov, tovarni in raznih strojev in orodja je bilo narejenih od januarja 1936. Gotovo četr milijona. Za 75 sestojnih delov Garland puške, je potrebnih 1500 posameznih obratov, nekako 900 izmed teh na strojih in za skoro vsak posamezen obrat je potreben poseben zelo natančen in kompliciran stroj.

Uravnava strojev, da vsa ta ogromna vrsta strojev deluje z enakomerno naglico od prvega do zadnjega, je bil zelo težaven problem v planiranju. Garland puška vsebuje 19 različnih vrst jekla. Nekatero jeklo, ki se da dobro obdelovati ročno, se zelo slabo obnaša na stroju. Potrebna so bila neprestana posvetovanja strokovnjakov, izpremenbe, izboljšanja. Ena za drugo so bile vse zapreke odstranjene in sedaj se približuje produkcija v Springfield orožarni številu 300 pušk dnevno. Poleg tega ima Winchester družba od vlade naročilo za 65 tisoč teh pušk po 100 dolarjev za vsako in tam prično v kratkem s produkcijo.

V Springfield orožarni je sedaj na delu in treniranju 3500 nastavljenec, vsi v vladni službi. Delajo v dveh 8 urnih delavnikih in tretjega sestavljajo, kakor hitro morejo dobiti za to delo sposobnih moči. Nadaljnjo moderno zgradbo sedaj građe, kjer bodo v teku enega leta zaposlili še 1500 delavcev, ter povečali produkcijo samo v Springfield na tisoč pušk dnevno.

Vodilna sila pri tem težavnem podvzetju je iznajditelj sam — John C. Garland. Ta

skromni genij je bil rojen v Kanadi pred 52 leti, šesti v družini 14 otrok. Tam je doživel štiri leta ljudske šole, edina redna izobrazba, kar jo je imel pred svojim dvajsetim letom, v katerem času se je njegova družina preselila v državo Connecticut. Naslednja leta je bil zaposlen po tovarnalski strojni orodja. Ko so napovedale Združene države Nemčiji vojno, se je napotil v Washington, ter ponudil armadnemu vodstvu svojo novo strojno puško. Bila je dobra, toda ne dovolj dobra. Takrat je bil star 29 let. Da bi ga izpodbudili, so mu dali tam neko vladno službo, ter ga kmalu potem premestili v vladno orožarno v mestu Springfield, Mass. Skozi naslednjih 20 let je poleg svojega dnevnega dela vedno mislil ter prosti čas uporabljal za zamisel in izdelavo boljše infanterijske puške. Ko se mu je to končno posrečilo, bi bil to svojo iznajdbo lahko prodal za bajno ceno. Mesto tega je dal na razpolago zvezni armadi. Razen svoje skromne mesečne, ne dobiva nobene druge plače za svoje veliko delo.

To je dosedanja zgodovina Garland puške, ki je samo eden izmed ogromnega števila predmetov, ki jih zvezna vlada želi dobiti za obrambo dežele. Kar velja za Garland puško, drži v večji ali manjši meri za vsak predmet v masni produkciji. Delo napreduje, toda moramo imeti vedno v spominu, kakor Mr. Knudsen rad ponavlja, da "nekateri stvari jemljejo čas."

V. P.

NEVERJETNO PRENEHANJE REVMAČNIH BOLEČIN

Nikar po nepotrebnem ne prenašajte bolečin v kitah. Na tisoče ljudi je bilo nepričakovano rešenih revmačnih bolečin, bolečin v kitah in zgibih s priprostim drgnjenjem s Pain-Expeller-jem. To nenavadno zdravilo naglo pomaga. Do sedaj je že bilo prodanih nad 17 milijonov steklenic. Kupite Pain-Expeller. Zahtevajte Pain-Expeller s sidrom na steklenici.

RAZLIKA

Ker sem član "International Brotherhood of Electrical Workers," sem primoran in dolžan žrtvovati z unijskimi sotovarši vsak teden par ur, da obkolimo z živo masivno črto dva bloka in najbolj modernno tovarno električnih izdelkov "Levinton," ki se nahaja na Greenpoint Ave., v Brooklynu.

V tej tovarni je 1500 delavcev izmed 1700, ki so v tej tovarni zaposleni, prostovoljno pristopilo k "International Brotherhood of Electrical Workers," da si s pomočjo močne unije izposlušajo od večkratnega milijonarja Levintona skromno priboljšanje plače in upoštevanje delavskih pravic, do katerih so po postavi upravičeni.

Že preko dva meseca se vsak dan obrednih zjutraj zbere pri tej tovarni 500 do 600 organiziranih delavcev, ki pridejo iz drugih tovarni in delavnic, da pomagajo zlomiti brezsrčnost zakrknjenega in brezsrčnega milijonarja.

Vsak dan se ta armada delavcev strne v živo neprodno črto, ki se kakor jegulja vleče okoli tovarne. Da je slika še bolj žalostna in napeta, in ki ni v noben ponos najbolj bogati deželi na svetu, poveča to armado še kakih dvesto policistov, da zavarujejo milijonarjevo bogastvo, katerega so mu nakupili sedanji stavkarji in katerih sedaj ne mara poznati.

Tudi privatni dom Mr. Levintona na Long Island je vsak dan okrašen s par stavkarji, ki bledih obrazov korakajo s precej velikimi unijskimi napisi ob njegovem razkošnem domu. Pred nekaj tedni ga je nek malopridnež celo pregnal iz njegove udobne sobe z bombami smrdljivke.

Seveda takega početja ne odobravam, ker nisem nasilnež in verujem le v zmerno razvitje delavskega izboljšanja. Zadoštuje mi, da z mojih ust pade vsak dan kletvica na račun njegove garjave duše, in sem prepričan, da isto stori skoro dva tisoč stavkajočih delavcev, ki so na pol izstradani pomagali, da se je nogočee zakopal v zlati jarek.

Nikar pa ne mislite, da sem te vrstice napisal z rdečo tinto, ali pa da poskušam ustvarjati radikalizem, ker to je le ena stran ameriških delodajalcev. Predno končam, vam pokažem drugo stran in razliko, na katero pa žalibog, le redko naletim.

Z veseljem sem pretekli teden sprejel povabilo ugodnega in splošno poznane Mr. L. Zakrajška, da ga obiščem na njegovem domu s slovenskimi inženirjema Mr. R. Kočarjem in Mr. Dornišem, kateri slednji je ožji rojak gospe L. Zakrajšek, in kakor sta v razgovoru prišla do zaključka, da sta si celo zlahtnika.

V družbi Mr. Hlače, Mr. Bratine, in Mr. Vajbla, kateri je popravil skoraj ponesrečeni večer s tem, da je ako ravno pozno, pa vendar pripeljal Mr. Kočarja in Mr. Dorniša, ker sta se službenim potom zakasnila na jugoslovanskem parniku "Lovćen", smo imeli poleg izvrstne večerje, katero zna le Mrs. Zakrajšek pripraviti, jako lep in zabaven večer, ki je mogel le v hiši in družbi Mr. Zakrajška.

Na poti proti domu me pelje pot mimo znanih F. Arneževih prostorov. Rad se ustavim pri njem, ker vedno naletim na prijazne Brooklynske rojake, med katerimi se vedno dobro počutim.

Tudi preteklo soboto sem vstopil v družbo z namenom, da popeljem Mr. Kočarja in Mr. Dorniša med Slovence. Ko vstopimo, se mi je videlo povsem navadno. Vedel sem, da ni prostori polni kakor cerkev na sv. večer. Pred mene stopi popularni domaški rojak Mr. Charlie Lajčan, edini slovenski tovarnar slantnikov v New Yorku. Medtem ko pokliče pi-jaco za mene in mojo družbo, mi pravi: "Nocoj je moj večer in večer mojih delavcev. Imant jih tukaj 60, ki skupaj garamo celo leto. Dostikrat, ko moram delati, oziroma sem zaposlen po šestnajst ur na dan, in ko sem skoraj živčno uničen, marsikaj rečem mojim delavcem, kar pa v resnici ne mislim. Drugi dan mi je jako žal in bi najraje skoraj vsakega posebej prošil za odpustanje, kar pa seveda podjetnik ne sme in ne more. Zato sem jim pa napravil nocoj "party" da si vsaj deloma olajšam vest."

Solzni oči je vzdignil levico, na kateri je bila dragocena krasna zapesna ura in mi pravi: "Saj jim ne morem do živca! To sem dobil od njih, pri meni bo do smrti. Z njimi bom delil trdo skorjo kruha, ako Bog da, za vsakdanjo potrebo bom se zaslužili."

Ko sem mu pripomnil, da so sedaj olajšane težnje za eno leto, mi je rekel: "No, no; z moji delavci hočem priti preje skupaj, saj je tako prijetno, in mislim, da, kot za mene, je tudi za nje zdravo."

Ob treh v nedeljo zjutraj smo se razšli. Živci so mi bili napeti da nisem pogrešal običajnega spanja. Zdi se mi, da mi je to povzročila misel na razliko dveh ameriških podjetnikov: Mr. J. Lajčana in Mr. Levintona.

F. R. V.

POROKA

V soboto dne 26. oktobra se je poročila Miss Jennie Kruh in Mr. John McCarthy, oba iz Schenectady, N. Y. Poročila sta se v cerkvi St. Joseph v Worcester, N. Y. Sestre so naredile nevesti "party showers" in smo se prav dobro zabavali do ranega jutra. Zapeli smo tudi nekaj naših slovenskih pesmi in razšli smo se, ko je bil zunaj že beli dan. Nevesta je dobila lepa darila.

Mlademu paru želimo obilo sreče v novem stanu.

Brat neveste, Mihael Kruh je šel k vojakom, tako da so kar dva izgubili iz družine.

Paul Zalaznik, Elk Creek, N.Y.

40-LETNO PREISKUŠNJO

IMA

JUGOSLOVANSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

ELY, MINNESOTA

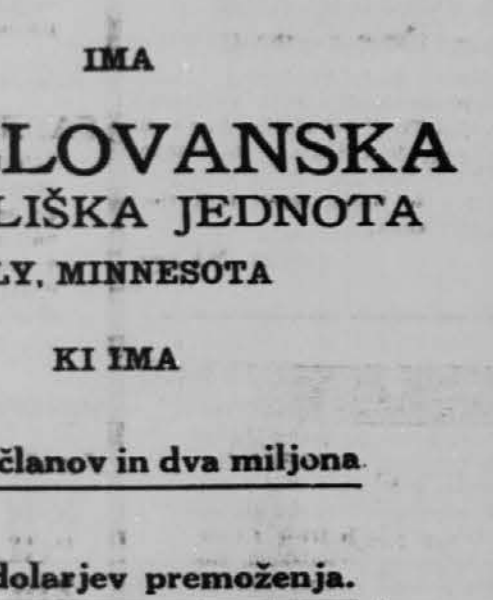
KI IMA

22,000 članov in dva milijona

in pol dolarjev premoženja.

Organizacija je zanesljiva, nepristranska in zelo priporočljiva zavarovalnica. Zavarujte sebe in svoje otroke pri Jugoslovanski kat. jednoti, ki vam nudi poljubno zavarovanje proti boleznim, nesrečam in smrti

Ako je društvo JSKJ v vaši naselbini, vprašajte krajevnega tajnika za pojasnila, če ne, pišite na glavni urad, Ely, Minnesota.

Obiščite Slovenske Prireditve!

VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ TUDI K DRUGIM ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNSTI

STRAHOTE VOJNE

ČASU PRIMERNA KNJIGA

Spisala Berta pl. Suttner

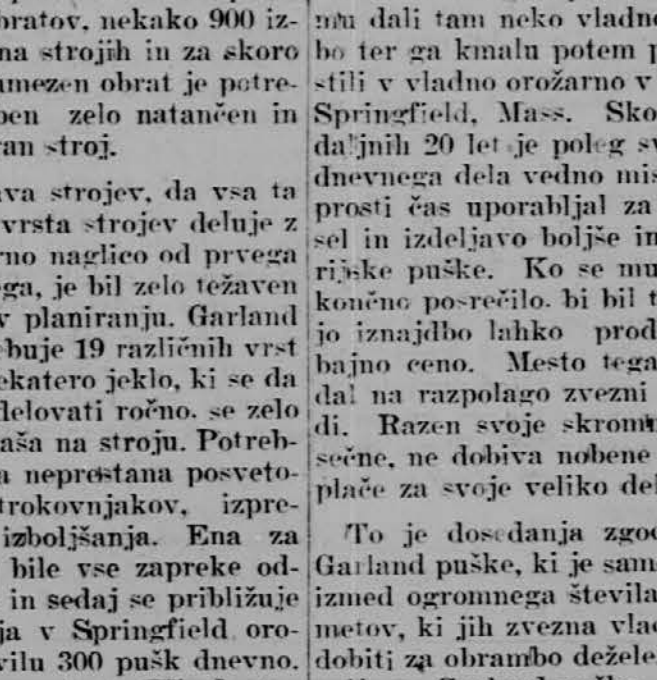
228 strani

Cena 50 centov

Dobite jo pri

KNJIGARNI SLOVENIC PUBLISHING CO.

216 W. 18 St., New York

Obiščite Slovenske Prireditve! VAŠA NAVZOČNOST PRIPOMORE NE SAMO K FINANČNEMU, PAČ TUDI K DRUGIM ZABNEMU USPEHU. DRUŠTVA POTREBU JEJO SODELOVANJA NE SAMO SVOJIM ČLANOV, TEMVEČ SPLOŠNE SLOVENSKE JA VNSTI

V METEŽU

—: Roman. — Spisala: MARLIJA KMETOVA. —

36

"O, moj dragi, ko niti ne utegnem! Saj vidiš, in tudi zljubilo se mi ne bi. Tebe in otroka imam čez mero dovolj — in zdaj še skrbi za hišo. Kako daleč sva že?"

"Nisva še daleč. A v dveh letih upam, bova že na svojem."

"Saj morava biti. Delava in skrbiva."

"Bi bila rajši kakor Tina?"

"Za vse na svetu ne bi menjala z njo. To grozno dvojno življenje, ta večna laž, ki jo tlači, in skrb, da se bo izvedelo. Vem pa, da tudi ona ne bi menjala z menoj, saj sem jo bila pred leti dovolj opominjala in jo svarila in jo spravljala na pravo pot. Vanda se mi smili — ta je brez doma."

"Kakor mi je zadnjič nekaj pravil Gornik, ji je menda v samostanu prav všeč in se boji, da bo kar ostala ondi," je dejal Rižnar. Melanija pa je povzela:

"Morda ima prav. Vem, da je dom ne more veseliti."

Poldi Bizjakova je imela zdaj druge prijateljice a maščevanju zaradi Pira se le ni odrekla. In čakala je, kako bo vplivalo pismo na Gornika, pa je poizvedovala zamen in le to je izvedela, da je Gornik ves srečen, ker bo dobil potomca, in hodi Pire v hišo, kakor je hodil prej. In ko je sedela nekdo sama doma, so se nenadoma odprla vrata in Poldi toliko, da ni umrla od strahu, ko je zagledala Mlakarja pred seboj.

"Križi božji!" je vzkliknila. "Ali ste, ali niste?"

"Klanjam se, gospa! Kaj ste se me tako prestrašili?"

"Kako bi se vas ne. — Pa sedite: izvolite cigareto? Prosim. In likerja, čaja, kave — s čim vam morem postreči? Moj Bog, da ste vi prišli! Kako je to mogoče? Da vas vidim spet — in kar tako nagloma, nihče ni vedel, niste pisali. Pri-povedajte, pripovedajte — poslušam vas, sem radovedna!"

Poldi se je stisnila v kot zofe in se zazrla v Mlakarja, ki je bil lepo oblečen in se ni bil v teh letih prav nič izpremenil.

"Kar nekaj mi je reklo: pojdi — pa sem prišel. Kako mi je bilo! Dobro. Denarja sem imel, kolikor sem hotel. Oh, gospa, to vam je življenje ondi, to vam je življenje!"

"Kajne? Mislim si, da je lepo. In strašno rada bi bila kdaj v Ameriki!"

"Nič lažjega pri vaših sredstvih."

"In se spet vrnete?"

"Seveda. Vendar tako brž še ne — In kako je pri vas?"

"Pri nas? Doigčas. Jaz se sicer ne dolgočasi, imam toliko nove družbe, da mi je že odveč. In obiske odpravljam, saj veste, dožnost: koncerti, gledališče, dobrotelne prireditve, razna društva — to vse mi vzame prosti čas. In kar vesela sem, če morem biti zdaj sama. In kako presrečno naključje, da sem prav zdajle prosta in dobim takega ljubečega starega znanca, kot ste vi, dragi gospod Mlakar. Zares — iz sreca vas pozdravim. In pomladili ste se."

"In vi, gospa! Za deset let ste mlajši od onega časa. Kar mladost vam žari z obraza."

"Kaj res?"

Poldi se je razveselila te pohvale in ji je verjela. Skrivaj se je pogledala v zrcalo in se nasmešnila.

"In naši stari znanec?" je ironično vprašal Mlakar.

"Ni-te bili še pri njih?"

"Ne še. Prva pot me je privedla do vas, saj mi je tu, kakor bi prišel domov in tudi ondi v novem svetu sem vedno mislil na vas in — morda mi ne boste verjeli in mi celo zamerali, če vam priznam, da ste že vnaprej izrinili vsako simpatijo do kake ženske — in bilo je krasotie na izbor! — iz mojega sreča in sem bil v duhu ves čas le pri vas."

Poldi se je vsa srečna zasmejala in je dejala poredno:

"Gospod Mlakar! Skoraj bi morala biti huda na vas. Saj vendar veste, poročena sem — in —"

"Saj to me je ves čas peklo in se vam niti pisati nisem upal. Ah, vi naivnež! Lepo od vas, da vas tujina ni izpridila. Pa mimogrede: ondi tudi še niste bili?"

"Pri Gorniku! Kaj mislite! Ne bi se mogel premagati, da ga ne bi pobil kakor psa. In njo prav tako. Zato rajši ne pojdem."

"Jaz bi vam svetovala drugače, gospod Mlakar."

"Kako?"

"Da morate na vsak način tja."

"Kakor bi prišel prosjačič?"

"Ne, Bog varuj, saj vem, da imate vsega dovolj. Če je človek v Ameriki. — A tako, da jih malo podražite, jim vzbu-dite vest — pa saj še ne veste novic od ondi?"

"Seveda ne. Radoveden sem pač."

"Torej poslušajte."

In Poldi mu je v dolgem pripovedovanju razložila vse podrobnosti o Gornikovih dveh in jih pobarvala po svoje in po-vedala še več, kot je bilo res, in tudi to, da je Tina v pričako-vanju, in ni pozabila dostaviti, kako in kaj ona misli o tem.

"Kaj slišim!" se je navidezno čudil Mlakar.

"In Andrej je kakor voliček. Ničesar ne razume. Res bi storil kdo dobro delo, če bi mu vse pojasnil."

"Pa si bom res ogledal to častito družbo. In Tina, ki je tako grdo ravnala z menoj — da si upa še nadaljet!"

"Kajne! Solze me oblijejo, če pomislim, kak mučenik ste bili pri njej. In tako brez doma — revež."

"Ah, kaj hočemo," je hinavsko zavzdihnil Mlakar. "Po-tpel sem in se vdal v usodo. Mučenik sem, vem — o in Vanda, kako mi je hudo zaradi nje!"

"V samostan pojde."

"Kaj, moja hči v samostan?" je vzrožil Mlakar.

"Tako daleč so jo pritirali," je podpihovala dalje Poldi. "In vsega je kriva Tina. Pire! Saj veste, moški jemlje, kjer dobi. Zakaj ne bi?"

Še dolgo sta se razgovarjala in Mlakar je odbljubil, da pojde h Gorniku. — A tako, da bodo vsi trije skupaj. Poldi je bila že zdavnaj vse izvolala, kdaj prihaja in odhaja Pire, in je vedela, kdaj dobi vse tri skupaj.

(Nadaljevanje prihodnjik.)

Moč laškega letalstva

Švedski list "Dakens Nyheter" je pred kratkim prinesel bi bila najmočnejša zračna sila na Sredozemlju. Na otokih Rhodesu in Lerosu ima Italija svoje aerodrome. Oddaljenost od Haife znaša 750 km. To angleško pomorsko oporišče, ki je obenem tudi ključ za angleški petrolej iz Iraka, saj je napeljan petrolejski, vod prav do Haife, je dosegljivo srednjim italijanskim bombardierjem. Zasedba Albanije je približala italijanskemu letalstvu tudi druga pomorska pristanišča in morske ožine, kot na primer Solun in Dardanele.

Prvo preizkušnjo je prestalo italijansko letalstvo v Abesiniji leta 1935. Velike važnosti je bila za italijansko letalstvo tudi španska državljanska vojna, v kateri je sodelovalo 773 lovskih letal. Pozneje so Italijani preizkušili tudi lovski letali Fiat G-50 in Breda A-65, tipa Stuka. Sploh so avioni ti-

vent dobren spominu, če gre za to, da se slon ngašuje za brezpravje. Nasprotno pa mnogi evropski in ameriški drese-ri slonov zanikajo, da bi se slon odlikoval s posebnim spominom. V tem pogledu imajo baje sloni enako lastnost kakor človek, eni se spominjajo vse-ga, eni pa ničesar.

Zanimivosti o živalskih mozganih

En slon je čez osem dni po-zabil, da ga je človek dražil. Pač se je pa v nekem ameriškem cirkusu pripetilo nekaj izrednega. Cirkus je priredil pred predstavo spreved svojih živali. V množici gledalcev je stal krojač, ki je zbledel mimo-idočega slona z iglo v hobot. Ko je čez tri leta cirkus nasto-pal v tistem mestu, je slon po-tegnil s hobotom iz množice gledalcev vojeja krojača in u-daril trikrat z njim ob tla tako, da je pri priči izdihnil. Tla slon je imel torej izredno dober spo-min.

Sloni imajo pa tudi humor in se radi uče stvari, ki jih vesele. V nekem cirkusu so imeli dol-ga leta slona, ki ni nikoli delal nič drugega, nego nosil pri gradnji cirkuskega šotora ma-terial in pomagal prepeljati vo-zove. Pri večerni predstavi se je slišala godba tudi v sta-jo starega slona, in čuvaj je ne-kega dne slučajno opazil, kako slon točno po taktu pleše. Ni-hče ni vedel, kdo ga je naučil ple-sati. Od tistega večera je slon nastopal v maneži.

Poznavalci slonov so pa tudi pogosto opazili, da sloni na sta-ra leta pozabijo vse, česar so se prej naučili in da niti poti do-mov ne najdejo več.

Pošljite nam

\$1

in mi vam bomo pošiljali
2 meseca

"Glas Naroda"

in prepričani smo, da boste potem
stalni naročnik.

Rojake prosimo, k o pošljo za naročnino, da se poslužujejo —
UNITED STATES
ozioroma
CANADIAN
POSTAL MONEY
ORDER,
ako je vam le priročno

Nova zaloga...

in tudi nekaj novih
knjig in pisateljev

SLOVENSKE KNJIGE

DAMA S KAMELJAMI

Spisal ALEKSANDER DUMAS
Pisatelj sam pravi, da je knjiga uganka. Strmiš vanjo kot v zastor, ki zakriva oder, kjer se bo igral kos življe-nja. In v tem slavnem roma-nu se res igra velik kos ze-lo zanimivega življenja.

cena \$1.75

HUBERT

Spisal Paul Keller.
Roman iz lovskega življenja.

cena \$1.

JERNAČ ZMAGOVAC

Spisal sloviti poljski pisatelj HENRIK SIENKIEWICZ
Kakor vsi njegovi romani, je tu-di ta zelo zanimiv.

cena \$1.

KRAJ UMIRA

Spisal JOŽKO JURAČ
Mladí koroški Slovenci zelo ja-sno in zanimivo popisuje življe-nje kmetov in rudarjev.

cena \$1.

KAKOR HRISTI V VIHARJU

Spisal Strachwitz.
Zelo zanimiva povest iz do-mačnega življenja.

cena 75c

MOJE ŽIVLJENJE

Spisal IVAN CANKAR
Najboljši slovenski pripovednik in pisatelj je Cankar, ki v tej knjigi pripoveduje marsikaj zanimivega iz svojega življenja.

cena 75c.

NA POLJU SLAVE

Spisal HENRIK SIENKIEWICZ
Pisatelj popisuje slajno zmago poljskega kralja Jana Sobieske-ga nad Turki pri Holnu in s tem osvoboditve Poljske. S to zmago je bila končana turška sila, pod katero so toliko trpeli tudi slo-venski kralji.

cena \$1.

ROŠLIN in VERJANKO

Spisal JANKO KERSNIK
Kersnik, ki je poleg Josipa Jurčiča naš najboljši pripo-vedalni pisatelj, v tem roma-nu popisuje življenje in do-godke na gradu Dvor v dol-i ni Krke na Dolenjskem. Ro-man je zelo zanimiv od začetka do konca.

cena \$1.

Rojakom priporočamo, da naročijo te knjige že sedaj, ker zaloga je omejena in zaradi evropskih razmer je težko dobiti v tem času dokladek.

TEŽKA NESREČA.

Nedavno se je pripetila v vasi Karlovac, srez Ludbreg težka nesreča. Ivan Penko se je peljal z vozom proti reki Plitvice in je imel s seboj svo-ja otroka 5-letno Marico in 4-letnega Stjepana. Pot je vodila preko globokega jarka. Tam sta se konja splašila in zdirja-la naprej. Marica je takoj padla z voza pod kolesa, ki so jo stlačila, tako da je ostala na mestu mrtva, njen bratec je pa dobil tako težke poškodbe, da je tudi njegovo življenje v ne-varnosti.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro do-movino. Kdor ga ho-če naročiti za svoje sorodnike ali prijate-lje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

OTROCI SOLNCA

Spisal IVAN PREGELJ
Poznani slovenski pisatelj popi-suje čudovit svet med žarkostjo južnega solnca in senco hladne severne doči.

cena \$1.

ROKOVNJAČI IZPOD TRATE

Spisal Kazimir Przerwa-Tetmajer.
Zelo zanimiva povest o divjem lovcu Gronitovskem.

cena 75c

SODNIKOVI

Spisal JOSIP STRITAR
Starosta naših pisateljev in pravzaprav oče pravilne slo-vensčine v tem svojem roma-nu živo in zanimivo popisuje življenje na deželi.

cena \$1.75

SREČANJE Z NEPOZNANIM

Spisal MIRKO JAVORNIK
Pisatelj v knjigi pove isto, kot pove naslov: sreča se je z lu-dmi, med katerimi so nekateri že mrtvi, drugi še živi. Njihova usoda je bila zanimiva, pri neka-terih tudi tragična. Pred vsena-pa popisuje resnično življenje posameznih.

cena \$1.

V ZARJE VIDOVE

Spisal OTON ZUPANČIČ
Najboljši in še živeči sloven-ski pesnik podaja s to zbirko zopet nekaj umotvorov. Pesmi so posvečene njegovi ženi Ani.

cena \$1.

ZADNJI VAL

Spisal IVO ŠORLI
Poznani slovenski pisatelj nam v tej knjigi podaja ze-lo zanimive podatke o slo-vi-ji doživljajih v Rogški Sla-tini.

cena \$1.

ZNANCI

Spisal RADO MURNIK
Poznani humorist v tej knji-gi kaže razne značaje ter knji-go sam označuje kot "Povesti in orisi."

cena \$1.25

ZIMA MED GOZDOVI

Spisal Pavel Keller.
V tem romanu Keller v svetlih barvah riše dogo-dke na kmetih in posebno v gozdovih.

cena \$1.25

ZADNJI MOHIKANEC

Spisal J. F. Cooper.
Dejanje se vrši v letu 1757, ko so še Indijanci kralje-vali v lepi Mohawk dolini v kraju, ki obsega sedanji državi New York in Ver-mont.

cena \$1.

Naročite pri:

KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street,
New York, N. Y.

Poštnino plačamo mi.